

IPA-ACON ASSURANCE B.V.

Wilhelminapark 28-29
Postbus 6222
2001 HE Haarlem
Telefoon 023 - 531 95 39
Fax 023 - 531 17 00
E-mail info@ipa-acon.nl

OFFERTE

ACCOUNTANTSCONTROLE

GEMEENTE SCHAGEN

Wilhelminapark 28-29
Postbus 6222
2001 HE Haarlem
Telefoon 023 - 531 95 39
Fax 023 - 531 17 00
E-mail info@ipa-acon.nl

Aan de Raad van de
Gemeente Schagen
Laan 19
1741 EA SCHAGEN

Haarlem, 16 mei 2013

Reg.nr. : 103985/215/336/1223
Betreft : Aanbiedingsbrief bij offerte accountantscontrole gemeente Schagen

Geachte leden van de Raad,

U heeft ons kort geleden uw aanbestedingsdocument 'Programma van eisen accountantscontrole 2013-2017' gestuurd. In antwoord hierop brengen wij graag onze offerte uit voor de accountantscontrole bij de gemeente Schagen. De accountantsfunctie omvat naast de controle ook het uitbrengen van het verslag van bevindingen en de managementletter. In de offerte geven wij ook invulling aan de natuurlijke adviesfunctie.

De offerte is, naast de kaders die wet- en regelgeving aan de controle van een gemeentelijke jaarrekening stelt, gebaseerd op de uitgangspunten zoals die door u zijn verwoord in het Programma van Eisen Accountantscontrole 2013-2017.

Bekend met uw organisatie

Wij kennen als huisaccountant van de voormalige gemeenten Schagen en Zijpe uw organisatie en zijn op de hoogte van de ontwikkelingen en issues die bij uw gemeente spelen. Wij hebben met plezier en op constructieve wijze de afgelopen jaren met beide voormalige gemeenten samengewerkt. Wij zouden die samenwerking met de nieuwe gemeente Schagen de komende jaren graag willen voortzetten en met u willen bouwen aan de versterking van uw controlerende taken.

Uitdagingen

Als gevolg van de fusie zijn er verbeterlagen te maken wat betreft beheersing en het zelfcontrolerend vermogen van de (nieuwe) organisatie. Het inbedden van het risicomanagement speelt een belangrijke rol. En ook de ondersteuning vanuit de planning- & controlcyclus vraagt om aandacht. Het doel is een effectieve en efficiënte interne beheersing te bewerkstelligen vanuit een adequate financiële positie. Wij vinden het een mooie uitdaging om u hierbij te adviseren en te ondersteunen.

Aanpak en toegevoegde waarde

Er is nogal wat gebeurd in de afgelopen periode. En er staat nog het een en ander voor de deur. Ontwikkelingen gaan steeds sneller en grijpen in op de bedrijfsvoering. Een efficiënte organisatie van die bedrijfsvoering, het gevolg van taakstellende bezuinigingen, is dus van groot belang. Daarnaast wordt uw gemeente geconfronteerd met de gevolgen van de economische crisis: rijksbezuinigingen, stagna-

tie van grondverkopen en decentralisatie van wetgeving. Daar komt bij dat de samenwerking in de regio steeds verder zal gaan. Bijvoorbeeld op het gebied van milieu, werkgelegenheid en digitalisering.

Wij willen graag met onze kennis en ervaring bijdragen aan de ontwikkelingen en uitdagingen. Onze praktische aanpak en onze kritische blik kan voor een toegevoegde waarde zorgen. Naast de controle van de jaarrekening staat onze natuurlijke adviesfunctie tot uw beschikking.

Natuurlijke adviesfunctie

Op grond van ontwikkelingen in de gemeentelijke sector en specifiek voor uw gemeente zien wij als invulling van onze natuurlijke adviesfunctie tenminste de volgende relevante taken:

- zorgen voor kwaliteit van het budgetbeheer en de managementinformatie;
- adviseren bij de beheersing van grondexploitaties en gesubsidieerde projecten;
- ontwikkelen van het risicomangement in de planning & controlcyclus;
- goede informatie verstrekken en effecten van regelgeving implementeren bij decentralisatie;
- adviseren bij ontwikkelingen in de ICT.

Offerteprijs

Het jaarbedrag waarvoor wij u de controle en certificering van de jaarrekeningen, zoals bedoeld in artikel 213 van de gemeentewet, offreren, vindt u uitgelegd in de separaat bijgevoegde bijlage. De door ons geoffreerde bedragen zijn inclusief alle overige kosten zoals bureau-, reis- en verblijfkosten. In de controlebedragen is opgenomen de invulling van de natuurlijke adviesfunctie zoals in deze offerte beschreven. Ook is in de prijs verdisconteerd de controle van de SiSa-verantwoording.

Korting

Wij zijn bereid om gedurende de contractperiode de contractprijs neerwaarts bij te stellen naarmate het zelfcontrolerend vermogen van uw gemeente zichtbaar verbeterd. Een en ander zal moeten blijken uit onze bevindingen en rapportages. Een kortingspercentage kan dan, voorafgaand aan een jaarrekeningcontrole met u worden afgesproken.

Uitgangspunten controle jaarrekening

Bij de prijsstelling gaan wij uit van de veronderstelling:

- Dat de administratieve organisatie en interne beheersing rond de belangrijkste processen toereikend van opzet zijn.
- Dat de interne controle op de rechtmatigheid van baten, lasten en balansmutaties zijn geborgd, adequaat worden uitgevoerd en intern zichtbaar zijn vastgelegd.
- Dat het interne controleplan van de gemeente Schagen volledig wordt uitgevoerd.
- Dat intern wordt getoetst of de verantwoording van specifieke uitkeringen (SiSa-bijlage) voldoet aan het geldende model.
- Dat specificaties en onderbouwingen voor de start van de eindejaarscontrole beschikbaar zijn.
- Dat de SiSa verantwoordingsinformatie volledig is ingevuld.
- Dat de financiële informatievoorziening voldoet aan de eisen. Wat inhoudt dat de administratie up-to-date is, dat balansrekeningen stringent en zichtbaar worden bewaakt, geanalyseerd en (waar van toepassing) tijdig worden afgewikkeld, en dat afwijkingen tussen begrote en werkelijke uitkomsten intern toereikend verklaard zijn.

- Dat de concept jaarrekening 2013 e.v. bij het begin van de eindejaarscontrole volledig, inclusief alle bijlagen wordt opgeleverd. Wat inhoudt dat een adequaat jaarrekeningdossier is samengesteld met alle relevante documentatie, uitdraaien, beschikkingen en specificaties.
- Dat wij ruim voor onze interim- en eindejaarscontrole een lijst zullen verstrekken van benodigde stukken, gegevens en toegangsmogelijkheden tot raadpleging van het financiële systeem.
- Dat tijdens de controle de betrokken mensen in de organisatie op tijd voor ons beschikbaar zijn om vragen te beantwoorden en attentiepunten te bespreken.

Vanzelfsprekend zullen wij ruim voor onze interim- en eindejaarscontrole een lijst verstrekken van benodigde stukken. En afspraken maken over gegevens en toegangsmogelijkheden om het financiële systeem te kunnen raadplegen. Een of twee weken voor het begin van onze controle stemmen wij af over de voortgang met uw medewerkers en maken wij, als dat nodig is, vervolgsafspraken. Dus: geen verrassingen achteraf, maar sturen aan de voorkant.

Ipa-Acon

Graag willen wij, vanuit onze kennis en ervaring bij de (voormalige) gemeente Schagen, de controle van de jaarrekening uitvoeren. Wij zien het als een uitdaging om samen met u de beheersing en het zelfcontrolerende vermogen van uw organisatie verder te optimaliseren. Wij zullen bij de interim- en jaarrekeningcontrole de ervaren medewerkers inzetten die u al kent. Zo verwachten wij de inspanningen van uw organisatie om zich in te werken zoveel mogelijk te kunnen beperken. Onze adviezen en aanbevelingen zullen wij via onze rapportages, na afstemming met het college en het management, aan u voorleggen en met u bespreken.

Wij hopen dat u op basis van onze offerte kiest voor ons, Ipa-Acon.

Wij bieden u:

- een ervaren controleteam met veel kennis en ervaring bij kleine en middelgrote gemeenten;
- een grote betrokkenheid;
- een praktische aanpak in uitvoering en oplossingen;
- een hoge mate van flexibiliteit;
- korte lijnen, planning in afstemming met uw Planning & Control cyclus;
- heldere communicatielijnen, vaste aanspreekpunten.

In de offerte gaan wij dieper in op uw vragen zoals die zijn opgenomen in de hoofdstukken 3 en 5 van het programma van eisen accountantscontrole 2013-2017. Wij volgen uw opbouw van de controle-aanpak, het adviespotentieel, het projectteam en de visie op de controlefilosofie. De gevraagde bijlagen zijn bijgevoegd.

Wij zien uw reactie met belangstelling tegemoet. Uiteraard zijn wij graag bereid deze offerte toe te lichten.

Hoogachtend,
Ipa-Acon Assurance B.V.

mr. drs. J.C. Olij RA
directeur accountancy

Bijlage: offerte inclusief bijlagen

INHOUDSOPGAVE

Inhoud

1.	Controleaanpak	7
1.1	Wijze van aanpak	7
1.2	Eisen en wensen	7
1.3	Tijdsplanning, controle- en rapportagemomenten, communicatie	8
1.4	Rapportages en rapportagemomenten.....	9
2.	Adviespotentieel: de natuurlijke adviesfunctie.....	10
2.1	Onze visie	10
2.2	Invulling natuurlijke adviesfunctie	10
2.2.1	<i>Ondersteuning raad</i>	10
2.2.2	<i>Ondersteuning college</i>	10
2.3	Up-to-date kennis en ervaring publieke sector	11
2.4	Advisering en meewerk	11
3.	Projectteam.....	11
3.1	Uitgebreide kennis en ervaring	12
3.2	Continuïteit controleteam.....	12
4.	Controlefilosofie en meerwaarde	13
4.1	Algemeen.....	13
4.2	Visie dualisering en rechtmatigheid	13
4.3	Visie ontwikkeling instrumentarium Planning en control en risicomanagement.....	14

Bijlagen

4 A/B Inschrijfformulier.....	17
5 Eigen Verklaring.....	19
6 Conformiteitsverklaring.....	20
7 Format voor financiële geschiktheid.....	21
8 Format voor referenties.....	22
9 Akkoordverklaring Inkoopvoorwaarden.....	23
10 Kennis en ervaring.....	24
11 Prijsopgave.....	29
12 Voorbeeld rapportages.....	30

1. Controleaanpak

1.1 Wijze van aanpak

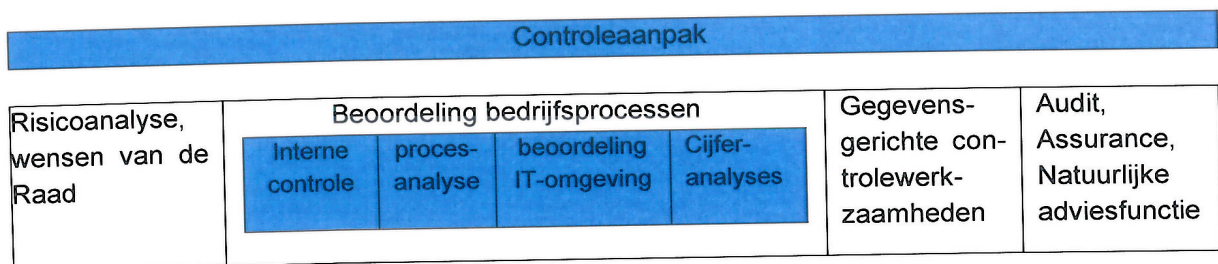
Wij werken met een op risicoanalyse gebaseerde (geautomatiseerde) controleaanpak. Hierbij onderscheiden we vier fasen.

Fase 1	➤	Vaststellen en bewaken van de doelstellingen controleopdracht.
Fase 2	➤	Onderzoeken en vaststellen van de risico's in (bedrijfs)processen en risico's voor de jaarrekening.
Fase 3	➤	Afstemmen van de werkzaamheden op de vastgestelde risico's, uitvoeren van de controlewerkzaamheden en leveren van toegevoegde waarde.
Fase 4	➤	Afsluiten van de controle en evalueren van de uitvoering van de opdracht.

Voorafgaand aan de controle zullen wij met u bespreken welke aspecten extra aandacht krijgen; wij nemen deze aandachtspunten op in ons controleplan. Uw wensen, met onze risicoanalyse vormen dan de basis voor de voorbereiding, planning en uitvoering van de controle.

Wij beoordelen nadrukkelijk de controle vanuit de programma's, want in de begroting en in de jaarrekening wordt verantwoording afgelegd over het gevoerde beleid. Wij kijken niet alleen naar de jaarcijfers, maar ook naar ontwikkelingen die van invloed kunnen zijn op prestaties in de toekomst. Concreet: grondexploitatieoverzichten, weerstandsvermogen, IT, verbonden partijen etc. Wij zullen u over onze bevindingen informeren en u vanuit de natuurlijke adviesfunctie voorzien van zo veel mogelijk praktische voorstellen en oplossingen.

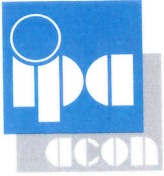
Schematisch ziet onze controle aanpak er als volgt uit.

1.2 Eisen en wensen

Hierboven hebben wij laten zien op welke wijze wij uw wensen kunnen meenemen bij onze controleaanpak. Vanzelfsprekend is onze aanpak er op gericht de controle zo efficiënt en effectief mogelijk in te richten. Dat betekent dat wij voor een efficiënte controle zo veel mogelijk moeten kunnen steunen op interne beheersing zoals die bij uw gemeente is ingericht. Voor een efficiënte accountantscontrole is het belangrijk dat uw organisatie tenminste voldoet aan de uitgangspunten zoals die in de aanbiedingsbrief staan.

Uw organisatie is op dit moment volop bezig met de opzet en ontwikkeling van de (nieuwe) interne beheersing. Wij hebben bij de voormalige gemeenten Schagen en Zijpe al eerder geconstateerd dat de basis hiervoor is gelegd in 2012 bij het samenwerkingstraject HSZ. Daarmee is naar onze mening

het fundament voor een goede beheersing gelegd. Graag willen wij met u en uw organisatie het komende jaar meedenken over de concrete en doelmatige invulling daarvan.

1.3 Tijdsplanning, controle- en rapportagemomenten, communicatie

Wij plannen jaarlijks de afstemmingsmomenten met uw medewerkers zoveel mogelijk vóór de interim- en eindejaarscontroles. Daardoor kunnen we eventuele vaktechnische of andere zaken tijdig signaleren. Afstemming bevordert de efficiency in het jaarrekeningtraject en nodigt uit tot discussie over standpunten. Wij kiezen voor deze aanpak om verrassingen zoveel mogelijk te voorkomen. En natuurlijk stemmen wij onze planning graag af op uw planning & controlcyclus.

In het volgende schema geven wij aan met wie wij op welk moment in overleg treden. Uiteraard gaat het hier om een voorstel dat is afgestemd op uw wensen. Mocht u een andere opzet wensen, dan bespreken wij dit graag met u.

Periode	Activiteit	Product	Gesprekspartner IPA	Meerwaarde gemeente
September	Onderkennen risico's in opzet (interim)controle vaststellen.	Controleplan.	Accountant / controleleider	Specifiek controleplan.
September/ oktober	Afstemmingsoverleg Auditcommissie, inventariseren behoeften.	Vastlegging van afspraken, actiepunten en behoeften in controleplan en opdrachtbevestiging.	Accountant	Kernposten- en processen, speerpunten.
Oktober	Pré-audit gesprek met de controller van de gemeente Schagen.	Overzicht aandachtspunten vanuit de organisatie.	Controleleider	Inzicht in belangrijke aandachtspunten
Oktober/ november	Interim-controle en bespreking bevindingen met controller.	Concept managementletter.	Controleleider	Adviezen over verbetering v/d organisatie. Oordeel over kwaliteit van de organisatie.

Z.O.Z.

Periode	Activiteit	Product	Gesprekspartner IPA	Meerwaarde gemeente
December	Bespreking concept Managementletter met de Portefeuillehouder financiën, gemeentesecretaris en de controller.	Managementletter	Accountant	Adviezen over verbetering v/d organisatie. Oordeel over kwaliteit van de organisatie.
Januari/ februari	Overleg met organisatie over de jaarrekeningcontrole (indien door u gewenst)		Controleleider	Afstemming van wensen en verwachtingen.
April/mei	Jaarrekeningcontrole en bespreking van de jaarrekening en verslag van bevindingen met portefeuillehouder, ambtelijk management en auditcommissie.	Verslag van bevindingen voor de Raad. Presentatie van de bevindingen en controleverschillen.	Accountant / controleleider	Toelichting op de jaarrekening. Rapportering van belangrijkste bevindingen en risico's. (Natuurlijke) Advisering
Juni/juli	Evaluatie controle en meting tevredenheid (indien gewenst).	Vastlegging eventuele verbeterpunten van onze dienstverlening.	Accountant / controleleider.	Verhogen rendement accountancy-functie. Optimale samenstellingsteam.

1.4 Rapportages en rapportagemomenten

Onze rapportages zijn duidelijk geschreven. Voor de leesbaarheid proberen wij jargon zo veel mogelijk te vermijden. De rapportages worden ondersteund met tabellen en schema's. Ze zijn kritisch, maar opbouwend: de adviezen zijn oplossingsgericht. Naast de managementletter en het verslag van bevindingen over de eindejaarscontrole informeren wij de raad, het college en het management tussentijds als significante risico's of ontwikkelingen daarom vragen. In de managementletter naar aanleiding van de interim-controle gaan wij dieper in op ontwikkelingen en risico's in de bedrijfsvoering. Wij rapporteren over de bevindingen en geven verbeterpunten en aandachtspunten aan. In het verslag van bevindingen besteden wij aandacht aan de uitkomsten van de jaarrekeningcontrole, inclusief de belangrijkste bevindingen uit de interim-controle. Zoals blijkt uit het overzicht in paragraaf 1.3 vindt afstemming plaats met de direct betrokken partijen. Wij hebben als bijlage een voorbeeldrapportage van een managementletter en het verslag van bevindingen 2012 bijgevoegd.

2. Adviespotentieel: de natuurlijke adviesfunctie

2.1 Onze visie

Onze controleaanpak is erop gericht om een goede bijdrage te leveren aan een continue verbetering van de beheersing en het zelfregulerend vermogen van de organisatie. Dit is naar onze mening de kern van onze natuurlijke adviesfunctie en sluit aan bij uw wens om de kwaliteit van de interne beheersing, het risicomanagement en planning & control naar een hoger plan te tillen. De bestuurlijke en ambtelijke ondersteuning rekenen wij tot een essentieel onderdeel van de natuurlijke adviesfunctie. Wij willen voor bestuur en ambtelijk management van uw gemeente een 'sparring partner' zijn.

2.2 Invulling natuurlijke adviesfunctie

In gesprekken, bij ontwikkelingen in de wet- en regelgeving, en bij de interim- en eindejaarscontrole kunnen wij tegen bijzondere risico's, of onvolkomenheden in de interne organisatie aanlopen. Of zelf significante tekortkomingen constateren. Een deel van de adviezen en aanbevelingen zullen wij naar aanleiding van de uitgevoerde controlewerkzaamheden opnemen in de managementletter en het verslag van bevindingen. Daarnaast vinden wij het belangrijk om pro-actief te adviseren. Niet alleen via de managementletter, maar ook door bijvoorbeeld gesprekken met de leden van de auditcommissie, de portefeuillehouder en het management. Wij zullen uw gemeente gevraagd en ongevraagd informeren, als de interne beheersorganisatie, of wijzigingen in wet- en regelgeving hiertoe aanleiding geven. Maar naar onze mening minstens zo belangrijk is de informele communicatie van de dagelijkse contacten; voor eventuele ad hoc vragen zij wij altijd (binnen enkele uren) bereikbaar. Communicatie kan formeel verlopen via de contactmomenten zoals verwoord in paragraaf 1.3. Maar ook zeker informeel: via de telefoon, e-mail, nieuwsbrieven en Ipa-Acon.

2.2.1 Ondersteuning raad

De natuurlijke adviesfunctie komt onder meer tot uitdrukking door jaarlijks van gedachten te wisselen over relevante ontwikkelingen en onderwerpen van de kaderstellende en controlelerende rol van de raad. De onderwerpen kunnen vooraf met de auditcommissie worden afgestemd. In onze rapportages geven wij onze controlebevindingen en oplossingsgerichte aanbevelingen zo transparant mogelijk weer. We geven op de volgende wijze de ondersteuning aan de raad vorm:

- door aanwezigheid bij de bespreking van de jaarrekening en onze bevindingen met de auditcommissie;
- door aanwezigheid bij vergaderingen van de auditcommissie;
- door het formuleren van specifieke controleaandachtspunten door de auditcommissie;
- door op verzoek bijeenkomsten te organiseren voor de raad over specifieke onderwerpen;
- door ongevraagd te informeren over actualiteiten en ontwikkelingen.

2.2.2 Ondersteuning college

Het college is verantwoordelijk voor de uitvoering van het beleid binnen de door de raad gestelde kaders. Het besturen van een gemeente is door maatschappelijke en politieke ontwikkelingen een complexe aangelegenheid. Om de kwaliteit van de administratieve organisatie en de bestuurlijke informatievoorziening verder te kunnen verbeteren en om het college goed te kunnen ondersteunen zien wij onze rol als volgt:

- wij overleggen periodiek over de controles met de portefeuillehouder;
- wij rapporteren tijdig en transparant over bedrijfsvoering en planning & control;
- wij geven de opzet en uitvoering van rechtmatigheidsbeheer praktisch vorm;

- wij zijn direct benaderbaar en beschikbaar en beantwoorden vragen snel;
- wij informeren snel over relevante, actuele ontwikkelingen;
- wij zorgen voor de inzet van een deskundig en ervaren controleteam;
- wij zijn als externe accountant zelf betrokken bij de begeleiding en uitvoering van de controle werkzaamheden in uw gemeente.

2.3 Up-to-date kennis en ervaring publieke sector

Bij Ipa-Acon zijn de medewerkers het belangrijkste bezit. Zij zijn in staat relevante kennis en ervaring om te zetten in concrete en slimme oplossingen. Zij worden up-to-date gehouden door periodieke nieuwsbrieven, interne- en met name externe cursussen. Wij staan er borg voor dat onze medewerkers beschikken over alle nodige en relevante informatie. Die informatie krijgen wij via contacten en door samenwerkingsverbanden met beleidsafdelingen en toezichthoudende eenheden van departementen, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), het Interprovinciaal Overlegorgaan (IPO), de Commissie BBV en door deelname aan het werkgroepoverleg SiSa accountantsgroep. Bovendien krijgen wij informatie via de websites van de verschillende departementen en door bijeenkomsten voor accountants georganiseerd door bijvoorbeeld de departementale accountantsdiensten of agentschappen. Relevante informatie en kennis bespreken wij in het periodieke overleg met de controlegroep. Die informatie is hiermee geborgd. Op deze wijze zijn wij in staat een goede invulling te geven aan de natuurlijke adviesfunctie. Wij garanderen dat vragen over de natuurlijke adviesfunctie snel worden beantwoord. Dit alles zorgt voor een toegevoegde waarde voor uw gemeente.

2.4 Advisering en meerwerk

Wij merken op dat de adviesfunctie ruimer kan uitvallen. Binnen de Ipa-Acon Groep werken meer disciplines. Naast de accountancy zijn dit onder meer: consultancy (voor onder andere juridische, rechtspositionele en automatiseringsvraagstukken), bedrijfseconomische advisering, fiscale advisering, administratieve ondersteuning en detacheringen, juridische vraagstukken en ABP pensioendeskundigheid. Mocht blijken dat er concreet behoefte is aan specifieke ondersteuning of expertise die wij niet zelf leveren of die wij door onze onafhankelijke positie als externe accountant niet mogen uitvoeren, dan werken wij als controlerend accountant graag samen met externe partijen en interne deskundigen van uw gemeente. Onze organisatie is prima in staat om u op een veel breder terrein te adviseren. Wij zullen u in dat geval een passende prijsopgave doen toekomen.

Meerwerk

De uitvoering van de natuurlijke adviesfunctie heeft een grens. Het gaat bij deze functie om adviezen die voortvloeien uit de controle. U heeft ons tenslotte gevraagd om een gespecificeerd urenoverzicht van de controle versus de natuurlijke adviesfunctie. Op basis van een inschatting ramen wij de uren voor de natuurlijke adviesfunctie op ongeveer 10% tot 15% van het totale aantal uren. Desgevraagd kunnen wij u een raming toesturen.

3. Projectteam

Wij hebben voor de controle van de gemeente Schagen een zeer ervaren controleteam samengesteld. Wij gaan nu verder in op de kwaliteit en het functioneren van het controleteam.